EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.6.2026.
COM(2026) 279 final

# IZVJEŠĆE KOMISIJE

# EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU I REVIZORSKOM SUDU

## Godišnje izvješće tijelu koje daje razrješnicu o unutarnjim revizijama provedenima 2025.

{SWD(2026) 149 final}

# Sadržaj

**SVRHA I OPSEG IZVJEŠĆA** ..... **2**

**SLUŽBA ZA UNUTARNJU REVIZIJU** ..... **2**

**PREGLED PROVEDENIH REVIZIJA** ..... **4**

**UKUPNI REZULTATI KOJI SE TEMELJE NA REVIZIJAMA PROVEDENIMA 2025.** ..... **6**

Ukupni rezultati koji se odnose na uspješnost ..... 6

Opći zaključak o financijskom upravljanju Komisije ..... 9

**MJERE KOJE SU PODUZELI SUBJEKTI REVIZIJE** ..... **11**

**SAVJETOVANJE S KOMISIJINIM POVJERENSTVOM ZA FINANCIJSKE NEPRAVILNOSTI** ..... **12**

# Svrha i opseg izvješća

Ovim se izvješćem Europski parlament i Vijeće obavješćuju o **unutarnjim revizijama koje je 2025. provela Služba za unutarnju reviziju Europske komisije u 51 organizacijskom subjektu: glavnim upravama, službama, uredima EU-a i izvršnim agencijama** ([1]). Izvješće je dio postupka davanja razrješnice te sadržava: (a) sažetak broja i vrsta provedenih unutarnjih revizija, (b) sažetak glavnih izdanih preporuka i (c) mjere poduzete na temelju tih preporuka. U skladu s člankom 118. stavkom 8. i člankom 253. Financijske uredbe ([2]) Komisija prosljeđuje izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Ono se temelji na izvješću koje je u skladu s člankom 118. stavkom 4. Financijske uredbe sastavio unutarnji revizor Komisije o revizijama i drugim izvješćima o angažmanima Službe za unutarnju reviziju izrađenima 2025. ([3]).

Nadalje, u skladu s člankom 118. stavkom 5. Financijske uredbe u ovom se izvješću obrađuje ukupna usklađenost s načelom dobrog financijskog upravljanja i uspješnosti navođenjem općih rezultata o uspješnosti i općeg zaključka o financijskom upravljanju (odjeljak 4.) ([4]) te se ističu svi sustavni problemi koje je otkrilo Komisijino povjerenstvo za financijske nepravilnosti (odjeljak 5.).

# Služba za unutarnju reviziju

**Služba za unutarnju reviziju** neovisna je služba Komisije, a vodi je unutarnji revizor Komisije.

U skladu sa svojim mandatom koji proizlazi iz Financijske uredbe unutarnji revizor savjetuje Komisiju o postupanju s rizicima tako što procjenjuje:

- prikladnost i djelotvornost sustava unutarnjeg upravljanja,
- uspješnost službi u provedbi politika, programa i djelovanja,
- učinkovitost i djelotvornost sustava kontrole i revizije koji se primjenjuju na sve operacije izvršenja proračuna.

**Misija je Službe za unutarnju reviziju** ojačati sposobnost Komisije da, kao moderna i odgovorna institucija usmjerena na uspješnost, stvara, štiti i održava javnu vrijednost pružanjem neovisnih i objektivnih jamstava, savjeta, uvida i predviđanja koji se temelje na riziku.

U tu svrhu Služba za unutarnju reviziju pruža:

([1]) Izvješće ne obuhvaća Europsku službu za vanjsko djelovanje, Europskog nadzornika za zaštitu podataka, Ured europskog javnog tužitelja, Europski instrument mirovne pomoći, decentralizirane agencije EU-a, zajednička poduzeća EU-a ni druga autonomna tijela nad kojima Služba za unutarnju reviziju provodi reviziju. Za njih se, prema potrebi, izrađuju zasebna izvješća.

([2]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024., kojom se zamjenjuje Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 (članak 247.).

([3]) U ovo su izvješće uključena revizorska izvješća dovršena između 1. veljače 2025. i 31. prosinca 2025., osim revizije upravljanja ljudskim resursima u Glavnoj upravi za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala, za koju je završno revizorsko izvješće izdano 10. ožujka 2025. te je iznimno uključeno u godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji za 2024.

([4]) Sažetak jamstva Službe za unutarnju reviziju objavljuje se istodobno s ovim izvješćem u godišnjem izvješću o upravljanju proračunom EU-a i o njegovoj uspješnosti.

- neovisne procjene djelotvornosti upravljanja, upravljanja rizicima i kontrolnih procesa za operacije, aktivnosti i financijske transakcije („usluge s izražavanjem uvjerenja”) i

- savjete, uvide i predviđanja („usluge bez izražavanja uvjerenja”).

Njezine glavne zadaće su izrada izvješća o unutarnjoj reviziji koja sadržavaju neovisna mišljenja o kvaliteti sustava upravljanja i kontrole te preporuke za poboljšanje operacija i promicanje dobrog financijskog upravljanja.

Komisija je 2025. donijela **preinačenu Povelju o misiji** ([5]), čime je znatno ažuriran pravni i operativni okvir Službe za unutarnju reviziju. Povelja osigurava potpunu usklađenost s preinačenom Financijskom uredbom iz 2024. i novim globalnim standardima unutarnje revizije ([6]). Jamčenjem neovisnosti unutarnjeg revizora te omogućivanjem potpunog i neograničenog pristupa informacijama i osoblju koji su potrebni za njegov rad, Povelja osigurava potrebne zaštitne mjere za učinkovito funkcioniranje službe. Vanjska procjena kvalitete iz 2021., koja vrijedi pet godina, potvrdila je usklađenost Službe za unutarnju reviziju sa standardima i Etičkim kodeksom koji su tada bili na snazi.

Služba za unutarnju reviziju donijela je 2025. **Revizijsku strategiju za razdoblje 2025. – 2029.** Strategija je usklađena s novim političkim mandatom Komisije, a cilj joj je potaknuti poboljšanje uspješnosti i odgovornosti u Komisiji i drugim subjektima EU-a te dionicima pružiti usluge s dodanom vrijednošću.

U skladu s člankom 8. stavkom 2. Povelje o misiji unutarnji revizor ispunjava niz **godišnjih obveza izvješćivanja Odbora za praćenje tijeka revizije**. Odbor za praćenje tijeka revizije pomaže Kolegiju u ispunjavanju njegovih obveza iz Ugovorâ, Financijske uredbe i drugih zakonskih instrumenata. Njegova je uloga, utvrđena člankom 123. Financijske uredbe, osigurati neovisnost Službe za unutarnju reviziju, pratiti kvalitetu unutarnjih revizija i osigurati da Komisija, njezine izvršne agencije i druga tijela uzimaju u obzir preporuke i postupaju u skladu s njima.

U godišnjoj izjavi Odboru za praćenje tijeka revizije unutarnji revizor potvrdio je da je Služba za unutarnju reviziju 2025. zadržala potpunu **organizacijsku neovisnost** i da u revizijskom radu nije bila izložena uplitanju ni ograničenjima, kao i da nije bilo stvarnog ni prividnog narušavanja pojedinačne objektivnosti.

Unutarnji revizor se pobrinuo za to da su resursi dostupni 2025. bili dostatni te da su djelotvorno iskorišteni kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri ostvario odobreni plan unutarnje revizije. Ti su resursi obuhvaćali odgovarajuću kombinaciju znanja, vještina i drugih kompetencija.

Služba za unutarnju reviziju ne provodi reviziju sustavâ kontrole država članica nad financijskim sredstvima EU-a. Takve revizije sežu do razine pojedinačnih korisnika, a provode ih unutarnji revizori država članica, nacionalna revizijska tijela, druge glavne uprave Komisije i Europski revizorski sud. Međutim, Služba za unutarnju reviziju provodi reviziju mjera koje Komisija poduzima radi nadzora i revizije: (a) tijela u državama članicama i (b) drugih tijela nadležnih za isplatu sredstava EU-a.

([5]) Odluka Komisije (EU) 2025/2570 od 18. prosinca 2025. o Povelji o misiji Službe Komisije za unutarnju reviziju

([6]) Globalni standardi unutarnje revizije, koje je objavio Institut unutarnjih revizora (IIA), na snazi od 9. siječnja 2025., usmjeravaju profesionalnu praksu unutarnje revizije u cijelom svijetu i temelj su ocjenjivanja i podizanja kvalitete funkcije unutarnje revizije. Globalni standardi unutarnje revizije zamjenjuju Međunarodni okvir za stručnu praksu Instituta unutarnjih revizora iz 2017., koji se primjenjivao 2024.

# Pregled provedenih revizija

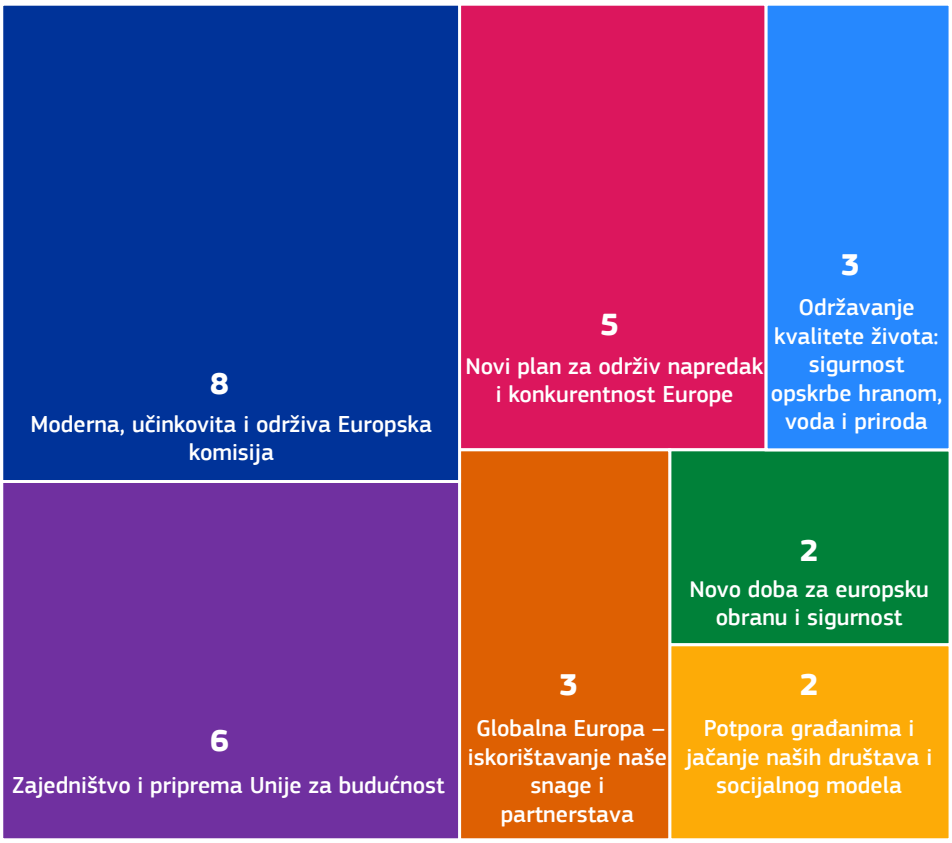
Godina 2025. bila je prva godina provedbe Revizijske strategije Službe za unutarnju reviziju za razdoblje 2025. – 2029., koja je usklađena s novim političkim mandatom, prioritetima i ciljevima Komisije. Do krajnjeg roka 31. prosinca 2025. ([7]) Služba za unutarnju reviziju **dovršila je** ukupno **35 angažmana** (29 revizija s izražavanjem jamstva i 6 postupaka bez izražavanja jamstva) u glavnim upravama i službama Komisije. Služba za unutarnju reviziju izradila je sva izvješća o jamstvu predviđena Komisijinim planom revizije za 2025. Jedno revizorsko izvješće dovršeno je u ožujku 2025. i uključeno je u godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji za 2024. ([8]).

Služba za unutarnju reviziju, u skladu sa svojom poveljom i globalnim revizijskim standardima, planira revizije na temelju procjene rizika i analize kapaciteta. Cilj joj je izraditi plan revizije koji obuhvaća područja najvećeg rizika, čime se maksimalno povećava njezina dodana vrijednost te doprinosi najboljoj upotrebi resursa i učinkovitoj i djelotvornoj provedbi plana revizije. Služba za unutarnju reviziju redovito prati provedbu plana revizije i prema potrebi ga prilagođava.

Služba za unutarnju reviziju izdala je 2025. **33 izvješća** (završna revizijska izvješća i napomene) i dva interna izvješća.

Na grafikonu u nastavku prikazan je doprinos **postupaka izražavanja jamstva** postizanju općih ciljeva iz **strateškog plana Komisije za razdoblje 2025. – 2029.**

**Doprinos općim ciljevima Komisije**



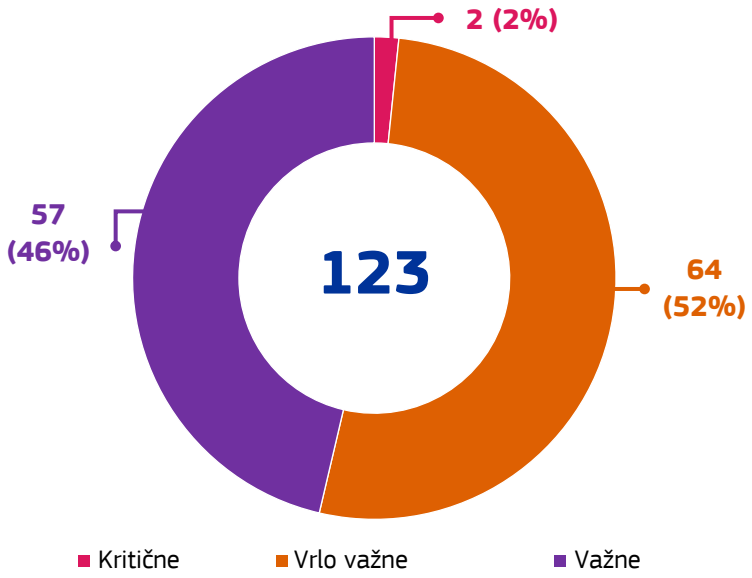

*Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju*

([7]) Plan revizije za 2025. predstavlja prijelaznu godinu zbog novog krajnjeg roka 31. prosinca 2025. Do 2024. referentno razdoblje za planove revizije bilo je od 1. veljače n do 31. siječnja n+1.

([8]) Ovo izvješće o reviziji odnosilo se na reviziju upravljanja ljudskim resursima u Glavnoj upravi za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala. Završno revizorsko izvješće za ovu reviziju objavljeno je 10. ožujka 2025.

Služba za unutarnju reviziju izdala je **123 preporuke** koje su proizašle iz njezinih revizija u 2025. Kako je prikazano u nastavku, 2 % tih preporuka ocijenjeno je kao kritično, 52 % kao vrlo važno, a 46 % kao važno.

**Preporuke po ocjeni**




*Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju*

U 2025. subjekti revizije prihvatili su **118 preporuka**, a djelomično su prihvatili pet preporuka. Subjekti revizije izradili su akcijske planove za sve (djelomično prihvaćene) preporuke. Služba za unutarnju reviziju zatim je ocijenila da su ti planovi zadovoljavajući ili je zatražila revidirani akcijski plan. Za preporuke koje djelomično nisu prihvaćene subjekti revizije prihvatili su preostali rizik. Sva izvješća o jamstvu dostavljena su Komisijinom Odboru za praćenje tijeka revizije zajedno s akcijskim planovima.

# Ukupni rezultati koji se temelje na revizijama provedenima 2025.

## Ukupni rezultati koji se odnose na uspješnost

Služba za unutarnju reviziju dovršila je 29 revizijskih angažmana koja se odnose na aspekte uspješnosti kako bi pridonijela kulturi Komisije koja se temelji na uspješnosti i njezinoj usmjerenosti na bolji omjer vrijednosti i novca. Za otprilike 80 % tih angažmana Služba za unutarnju reviziju utvrdila je velike preostale rizike u revidiranim područjima ili procesima te je izdala vrlo važne preporuke. U jednom je izvješću o reviziji dvama subjektima upućena kritična preporuka te je utvrđena vrlo visoka razina preostalog rizika. Utvrđene su i različite prednosti i primjeri dobre prakse.

U skladu sa svojom metodologijom i dobrom praksom Služba za unutarnju reviziju provodi reviziju uspješnosti na neizravan način. Ocjenjuje uspješnost službi Komisije u provedbi politika, programa i aktivnosti s obzirom na s njima povezane rizike. Tim pristupom provjerava se jesu li glavne uprave i službe osmislile pouzdane okvire uspješnosti, odgovarajuće alate za mjerenje uspješnosti i sveobuhvatne sustave za praćenje. Provjerava se i upotrebljavaju li ih za upravljanje uspješnošću i rizicima.

Angažmani Službe za unutarnju reviziju u 2025. upućuju na to da su financijsko upravljanje Komisije te njezini operativni procesi i procesi za podršku i dalje pouzdani, iako određenim područjima treba posvetiti pozornost kako bi se osigurala usklađenost i dugoročna djelotvornost.

Iako su sustavi financijskog upravljanja općenito djelotvorni (vidjeti Opći zaključak), treba ukloniti određene nedostatke u području javne nabave i upravljanja bespovratnim sredstvima, osobito u jamstvenim i revizijskim strategijama. Revizije programa financiranja pokazale su da je potrebna veća dosljednost u mjerenju uspješnosti, pri čemu bi jasniji pokazatelji i pojednostavnjeni postupci mogli povećati transparentnost i učinak, posebno s obzirom na prelazak na modele provedbe koji se temelje na uspješnosti. Slično tome, operativna uspješnost poboljšala bi se jasnijim utvrđivanjem uloga i odgovornosti te dobrim upravljanjem rizicima povezanima sa sustavima potpore, ponajprije IT sustavima. Naposljetku, s obzirom na oslanjanje Komisije na ljudske i tehnološke resurse, trebalo bi ojačati sustave za odabir i zapošljavanje osoblja, za upravljanje projektima u području IT-a i za upravljanje kibernetičkom sigurnošću jer su oni temeljne sastavnice moderne javne uprave.

U sljedećim odjeljcima prikazani su zaključci Službe za unutarnju reviziju o raznim aspektima uspješnosti koji su ocijenjeni u njezinim revizijama u 2025.

## Financijski procesi

Revizije Službe za unutarnju reviziju pružile su jamstvo Kolegiju te glavnim upravama i službama da se unutarnje kontrole u području financijskog upravljanja provode učinkovito i djelotvorno (vidjeti i opći zaključak o financijskom upravljanju u odjeljku 4.2.).

U **ispitivanim sustavima kontrole u pet revizija** koje je provela Služba za unutarnju reviziju **nisu utvrđeni veći nedostaci.**. U **ostalih 13 revizija** utvrđena je **potreba za poboljšanjima** te su izdane kritične i vrlo važne preporuke.

U području **upravljanja bespovratnim sredstvima** Služba za unutarnju reviziju utvrdila je dva **slučaja** u kojima su ispitivani subjekti trebali poboljšati postojeće postupke.

U **pet revizija upravljanja bespovratnim sredstvima** koje je provela Služba za unutarnju reviziju doneseni su **bezuvjetni revizorski zaključci**: (a) financiranje nevladinih organizacija (NVO) u okviru Programa za okoliš i djelovanje u području klime (LIFE), (b) provedba Instrumenta za povezivanje Europe, (c) upravljanje projektima i postupak plaćanja u okviru programa „EU za zdravlje”, (d) upravljanje projektima i postupak plaćanja u okviru Europskog fonda za obranu i (e) rana provedba bespovratnih sredstava u okviru kratkoročnih instrumenata u

području obrane, Akta o jačanju europske obrambene industrije putem zajedničke nabave (EDIRPA) i Uredbe o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP).

Revizija **postupaka pripreme i dodjele sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava Europskog vijeća za inovacije** zaključena je negativnim mišljenjem i kritičnom preporukom da predmetna glavna uprava i izvršna agencija preispitaju postupak donošenja odluke o dodjeli koji se odnosi na program Akcelerator Europskog vijeća za inovacije u skladu s primjenjivim pravilima. U okviru revizije izdane su i vrlo važne preporuke upućene obama subjektima revizije, koje se odnose na jačanje kontrola povezanih s pripremom sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava, preispitivanje izvješćivanja o pokazatelju vremena potrebnog za dodjelu bespovratnih sredstava u godišnjem izvješću o radu i procjenu ključnih temeljnih uzroka kašnjenja, preispitivanje izmjene postupka donošenja odluke o dodjeli, jačanje praćenja proračuna i osiguravanje službenog dostavljanja odluka o dodjeli Europskoj investicijskoj banci.

U drugoj reviziji **bespovratnih sredstava** utvrđeno je da je sustav unutarnje kontrole za upravljanje bespovratnim sredstvima u okviru programa instrumenta za opremu za carinske provjere primjereno osmišljen i djelotvorno proveden, osim kad je riječ o dva pitanja povezana sa strategijom kontrole tog instrumenta te dokumentiranjem praćenja projekata i obrade plaćanja u alatu eGrants.

Služba za unutarnju reviziju provela je dvije revizije u području **upravljanja programima** za tekuće programsko razdoblje.

U prvoj od tih dviju revizija upravljanja programima, u cilju pojednostavnjenja provedbe **fondova kohezijske politike u programskom razdoblju 2021. – 2027.**, osmišljeni su i provedeni odgovarajući i djelotvorni postupci unutarnje kontrole za izgradnju kapaciteta, *ex ante* procjenu te praćenje i izvješćivanje o pojednostavnjenim mogućnostima obračuna troškova i financiranju koje nije povezano s troškovima. Međutim, potrebno je poboljšati povezane smjernice, dokumentaciju i *ex ante* procjene. Osim toga, trebalo bi poboljšati osposobljavanje i pratiti rizike od ovisnosti o vanjskim stručnjacima. Naposljetku, glavne uprave bi trebale poboljšati praćenje i izvješćivanje.

U drugoj od tih dviju revizija upravljanja programima Služba za unutarnju reviziju zaključila je da su postupci unutarnje kontrole za preispitivanje i odobravanje izmjena nacionalnih strateških planova u okviru **zajedničke poljoprivredne politike** (ZPP) primjereno osmišljeni i provedeni. Međutim, nije bilo dovoljno jasno od kojeg se datuma smatraju prihvatljivima odobrene izmjene intervencija Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj koje su prethodno prijavljene, ali za koje je utvrđeno da nisu u skladu s pravnom osnovom za prijave. Osim toga, utvrđen je vrlo važan nedostatak koji se odnosi na pojašnjenja dopuštenih odstupanja između pokazatelja rezultata i ostvarenja te ispravljanja otkrivenih neusklađenosti u strateškim planovima u okviru ZPP-a.

U tematskom području **izgradnje jamstva i revizijske strategije** Služba za unutarnju reviziju **utvrdila je slučajeve** u kojima su ispitivani subjekti trebali poboljšati postojeće postupke.

U programu obuhvaćenom **Uredbom o zajedničkim odredbama za programsko razdoblje 2021. – 2027.** glavna uprava nad kojom je provedena revizija uspostavila je revizijske mehanizme koji se temelje na strategiji jedinstvene revizije, ali do završetka revizijskog rada na terenu nije u potpunosti uspostavila dodatne revizijske mehanizme za posebno postupanje s dokumentima, sveobuhvatan pristup procjeni rizika i planiranje revizija kojim su obuhvaćeni čimbenici rizika specifični za pojedine fondove i zajednički čimbenici rizika.

U drugoj reviziji utvrđeno je da su postupci upravljanja rizicima i kontrole koji se odnose na metodologiju procjene rizika za **Mehanizam za oporavak i otpornost** te *ex post* revizije ključnih etapa i ciljnih vrijednosti u skladu s Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost primjereno osmišljeni i djelotvorno provedeni, osim kad je riječ o dva vrlo važna pitanja koja se odnose na: (a) trajanje revizija i (b) revizijske standarde i program osiguranja kvalitete.

Kad je riječ o pouzdanosti revizorskih mišljenja o **zakonitosti i pravilnosti rashoda programa Erasmus+** koje su prijavile nacionalne agencije, glavna uprava nad kojom je provedena revizija djelotvorno je provela mjere koje su na odgovarajući način osmišljene kako bi se zajamčila pouzdanost revizorskih mišljenja koja izdaju neovisna revizijska tijela u svrhu dobivanja potrebnog jamstva, osim u slučaju jednog pitanja koje se odnosi na obradu opažanja.

Kako bi se osiguralo da se **financijska pomoć zemljama obuhvaćenima proglašenjem krize** pruža u skladu s načelom dobrog operativnog i financijskog upravljanja, utvrđeno je da su uspostavljeni sustavi upravljanja rizicima i kontrole primjereno osmišljeni i djelotvorno provedeni, osim mehanizma praćenja i izvješćivanja povezanog s ugovorima sklopljenima u okviru fleksibilnih postupaka.

Služba za unutarnju reviziju provela je i **ograničene preglede rezultata kontrole koje su dostavili partneri.** U tim je pregledima zaključeno da su sustavi koje su nadležne glavne uprave u području vanjskih odnosa osmislile i provele kako bi osigurale da izjave rukovodstva pridonose jamstvu o djelotvornom izvršenju sredstava EU-a u okviru neizravnog upravljanja s ovlaštenim subjektima primjereni, osim za pitanja povezana s određenim aspektima strukture te s djelotvornošću i učinkovitošću izjava rukovodstva kao kontrolne mjere.

Kad je riječ o **okviru za praćenje i evaluaciju uspješnosti**, Služba za unutarnju reviziju **utvrdila je slučajeve** u kojima su ispitivani subjekti trebali poboljšati postojeće postupke.

Revizijom **programa InvestEU** potvrđeno je da je uspostavljen primjeren i djelotvoran mehanizam unutarnjeg usmjeravanja i koordinacije za financiranje operacija fonda InvestEU, kao i pouzdana metodologija za pokazatelje uspješnosti i praćenja provedbe. Međutim, utvrđeni su nedostaci u ciljevima koji su definirani u relevantnoj pravnoj osnovi i u pokazateljima koji se koriste za praćenje i evaluaciju ostvarenja ciljeva programa.

Revizija ustroja okvira za praćenje i evaluaciju uspješnosti **zajedničke poljoprivredne politike** za razdoblje 2023. – 2027. pokazala je da je taj okvir primjereno osmišljen za praćenje i evaluaciju uspješnosti strateških planova u okviru ZPP-a te izvješćivanje o njoj. Međutim, zbog nepostojanja jasnih odredaba u temeljnom zakonodavstvu trebalo je dodatno pojasniti pristup za odobravanje izmjena ciljnih vrijednosti i ključnih etapa za pokazatelje rezultata.

Kad je riječ o **javnoj nabavi i upravljanju ugovorima**, Služba za unutarnju reviziju utvrdila je **tri slučaja** u kojima su ispitivani subjekti trebali poboljšati postojeće postupke.

U jednoj je reviziji utvrđeno vrlo važno pitanje koje se odnosi na djelotvornost i učinkovitost pristupa javnoj nabavi koji se primjenjivao za eksternalizirane prijevode. U drugoj je reviziji utvrđeno vrlo važno pitanje povezano s utvrđivanjem (potencijalnih) aspekata sukoba interesa, koje odgovorna izvršna agencija treba dodatno ojačati u suradnji sa svojim matičnim glavnim upravama.

U reviziji javne nabave visoke vrijednosti i upravljanja ugovorima trebalo bi znatno poboljšati uspostavljeni sustav unutarnje kontrole kako bi se ojačala njegova učinkovitost i djelotvornost. Služba za unutarnju reviziju utvrdila je pet vrlo važnih pitanja koja se odnose na: (a) strategiju upravljanja rizikom i kontrole, (b) kriterije za dodjelu i postupak evaluacije, (c) procjenu vrijednosti ugovora i trajanje ugovora, (d) sustav ranog otkrivanja i isključenja, i (e) ex ante kontrole plaćanja.

## Operativni postupci

Služba za unutarnju reviziju provela je **šest revizija usmjerenih na određene aktivnosti ili programe**.

U reviziji **upravljanja Europskom mrežom službi za zapošljavanje (EURES)** i portalom EURES utvrđeno je da su nadležna glavna uprava i povezana decentralizirana agencija uspostavile niz mehanizama kojima se uređuje njihova suradnja. Međutim, ti mehanizmi nisu uvijek bili dovoljno detaljni ili ažurirani u nizu područja, uključujući upravljanje informacijskim tehnologijama i mandat Upravljačkog odbora za informacijske tehnologije.

U okviru revizije **koordinacijskih mehanizama povezanih s financijskim nadzorom** utvrđeno je da je odgovorna glavna uprava primjereno osmislila te djelotvorno i učinkovito provela koordinacijske mehanizme s tri nadzorna tijela, osim u dijelu koji se odnosi na postupak pitanja i odgovora te na preispitivanje i evaluaciju.

U drugoj je reviziji utvrđeno da su postupci za upravljanje **kontrolnim podacima u okviru zajedničke ribarstvene politike** primjereno osmišljeni te djelotvorno i učinkovito provedeni u skladu s pravnim okvirom primjenjivim u vrijeme revizije, osim za jedno pitanje povezano s primanjem, upotrebom i objavom podataka o ribolovnim mogućnostima.

U reviziji postupka odabira u **Europskom uredu za odabir osoblja** zaključeno je da postupci upravljanja, upravljanja rizicima i kontrole koje je uspostavio ured odgovoran za novi model natječaja za stalno osoblje nisu bili primjereno osmišljeni. Utvrđeni problemi odnosili su se na upravljanje potrebama klijenata i povezane komunikacijske aspekte, plan uvođenja novog modela natječaja i postupak odabira te pokazatelje i praćenje za procjenu ostvarenja ciljeva novog modela natječaja.

U okviru revizije **upravljanja uslugama skrbi o djeci** utvrđeno je da su nadležni uredi općenito osmislili primjeren okvir i sustav kontrole. Međutim, utvrđeni su problemi u provedbi koji se odnose na uloge i odgovornosti nadzornih odbora i uključenih vanjskih aktera, donošenje međuinstitucijskog proračuna, raspodjelu troškova te izračun doprinosa roditelja i institucija, kao i na kontrole u području IT-a povezane s upravljanjem projektima te informatičkom sigurnošću relevantnog IT alata.

U okviru revizije **upravljanja doprinosima u naravi** u okviru programa **Obzor Europa** zaključeno je da je odgovorna glavna uprava općenito pružila odgovarajuću potporu zajedničkim poduzećima, osim kad je riječ o jednom vrlo važnom pitanju koje se odnosi na informatičku podršku i funkcije dostupne u IT alatu.

## Procesi potpore

### Upravljanje ljudskim resursima

Nakon provedene revizije programa transformacije ljudskih resursa zaključeno je da su struktura upravljanja programom i povezani postupci općenito dobro uspostavljeni, ali da i dalje postoji jedno vrlo važno pitanje povezano s postupcima upravljanja IT sigurnošću, koje bi moglo utjecati na ostvarenje strateških ciljeva programa i usklađenost s Komisijinim standardima unutarnje sigurnosti.

### Upravljanje informacijskim tehnologijama (IT), upravljanje IT projektima i upravljanje IT sigurnošću

Služba za unutarnju reviziju provela je **dvije revizije** u tom području.

U reviziji **upravljanja informacijskim tehnologijama i upravljanja IT sigurnošću** provedenoj u jednoj glavnoj upravi utvrđeno je da je sustav upravljanja, upravljanja rizicima i kontrole uspostavljen za upravljanje informacijskim tehnologijama i mehanizme IT sigurnosti općenito primjereno osmišljen te učinkovito i djelotvorno proveden, osim kad je riječ o jednom pitanju koje se odnosi na usklađivanje poslovnih potreba i očekivanja u odnosu na oporavak, održavanje planova IT sigurnosti i formaliziranje postupaka upravljanja incidentima i pristupom korisnika.

Kad je riječ o **projektu Arachne+**, postupci upravljanja, upravljanja rizicima i kontrole koje je jedna glavna uprava, kao vlasnik sustava, uspostavila uz potporu drugih glavnih uprava nisu bili primjereni za djelotvornu provedbu druge faze projekta ni za ostvarenje strateških ciljeva i poslovnih očekivanja za cjelokupni projekt u okviru dodijeljenog vremena i resursa. Postupci kontrole IT sigurnosti i zaštite osobnih podataka bili su u skladu s postupovnim koracima Komisije, ali su bila potrebna znatna poboljšanja kvalitete dokumentacije u području IT sigurnosti.

Osim toga, **u nizu drugih revizija razmotreni su informatički aspekti** postupaka obuhvaćenih revizijom te su u različitim slučajevima utvrđene primjerene kontrole ili nedostaci.

# Opći zaključak o financijskom upravljanju Komisije

U skladu s Poveljom o misiji Službe za unutarnju reviziju ta služba jedanput godišnje izdaje **opći zaključak** o financijskom upravljanju Komisije. On se temelji na reviziji u području financijskog upravljanja u Komisiji u posljednje tri godine (od 2023. do 2025.). U obzir se uzimaju i informacije iz drugih izvora, prije svega izvješća Europskog revizorskog suda. Opći zaključak izdaje se istodobno s ovim izvješćem i odnosi se na istu godinu.

Na temelju tih revizijskih informacija unutarnji revizor smatrao je da je Komisija 2025. uspostavila postupke upravljanja, upravljanja rizikom i unutarnje kontrole koji su, promatrano u cjelini, **primjereni za davanje**

**razumnog jamstva** o postizanju njezinih financijskih ciljeva, uz iznimku onih područja financijskog upravljanja za koja su dužnosnici za ovjeravanje na osnovi delegiranja izrazili rezerve u izjavi o jamstvu.

Bez izražavanja dodatnih rezervi uz opći zaključak za 2025., Služba za unutarnju reviziju skrenula je pozornost na potrebu da se **osigura da okvir za kontrolu i jamstvo ostane pouzdan, proporcionalan i djelotvoran kako bi se rizicima upravljalo na prihvatljivoj razini**, osobito u kontekstu istodobnih prioriteta i kontinuiranog pritiska na resurse. To je posebno važno s obzirom na potrebu za ubrzanjem provedbe i osiguravanjem pravodobnog zaključenja postojećih programa, uz istodobnu pripremu za predstojeći višegodišnji financijski okvir, u okviru kojeg će se uvesti dodatni inovativni instrumenti i modeli provedbe.

Zahtjevno socioekonomsko i političko okruženje te potreba za odgovorom na različite krize tijekom posljednjih nekoliko godina zahtijevali su brzu mobilizaciju dosad nezabilježenih iznosa sredstava i financiranja te uspostavu novih instrumenata koji se temelje na uspješnosti. Trebalo bi posvetiti odgovarajuću pozornost kašnjenjima u **dovršetku i provedbi strategije kontrole i revizijske strategije za tekuće programsko razdoblje**, koja su posljedica potrebnih prilagodbi revidiranim modelima provedbe. Komisija mora nastaviti raditi na pojednostavnjenju kako bi osigurala da financijska sredstva EU-a i dalje budu dostupna i da se njima ostvaruju rezultati te istodobno osigurati dobro financijsko upravljanje.

U kontekstu velike reforme modela financiranja i provedbe u okviru **sljedećeg višegodišnjeg financijskog okvira** Komisija bi trebala iskoristiti iskustva stečena u tekućem sedmogodišnjem razdoblju i **osigurati da se model jamstva utvrdi od samog početka** kako bi se strategije kontrole za pojedinačne instrumente razvile pravodobno prije početka provedbe.

Kontinuirani prelazak na modele provedbe utemeljene na uspješnosti zahtijevat će **revidirani pristup** kako bi Komisija mogla pružiti **jamstvo o zakonitosti i pravilnosti rashoda**, uključujući, prema potrebi, potporu državama članicama, prilagodbe organizacije revizijske funkcije i reviziju tradicionalnih pokazatelja zakonitosti i pravilnosti, kao što je stopa pogreške.

Potrebno je stalno posvećivati pozornost proporcionalnim i djelotvornim kontrolama za **nadzor proračunskih iznosa koje izvršavaju države članice i/ili treće strane**, s obzirom na to da se Komisija sve više oslanja na njih.

Osim toga, širenjem financijskih operacija Unije naglašava se važnost **pouzdanog i dobro integriranog okvira za upravljanje rizicima** i **snažnog nadzora nad zajmovima, proračunskim jamstvima i financiranjem** izdavanjem dužničkih vrijednosnih papira.

Naposljetku, kako bi ostvarila svoje ciljeve povezane s odgovornošću, dobrim financijskim upravljanjem i zaštitom proračuna EU-a, Komisija bi trebala nastaviti poduzimati mjere i iskorištavati mogućnosti za **optimizaciju upotrebe ograničenih resursa** i **prilagodbu svoje organizacije, procesa i operacija**. Pri osmišljavanje novih modela jamstva i pojedinačnih strategija kontrole trebalo bi utvrditi odgovarajuće ljudske resurse u smislu njihova broja, vještina i pravodobne dostupnosti te donijeti strategiju za djelotvorno iskorištavanje primjerenih tehnoloških sredstava i pritomo pažljivo upravljati rizicima koje ona predstavljaju

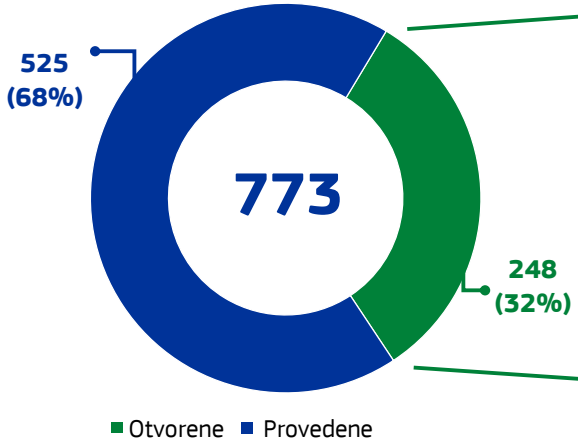
# Mjere koje su poduzeli subjekti revizije

Učinak aktivnosti unutarnje revizije na poboljšanje uspješnosti i odgovornosti Komisije ovisi o provedbi njezinih preporuka. Kako bi se upravljačkim tijelima omogućio nadzor, Služba za unutarnju reviziju provodi naknadne revizije nakon što subjekt nad kojim se provodi revizija izvijesti da je preporuka spremna za preispitivanje. Služba za unutarnju reviziju Odboru za praćenje tijeka revizije redovito dostavlja i informacije o stanju provedbe njezinih preporuka.

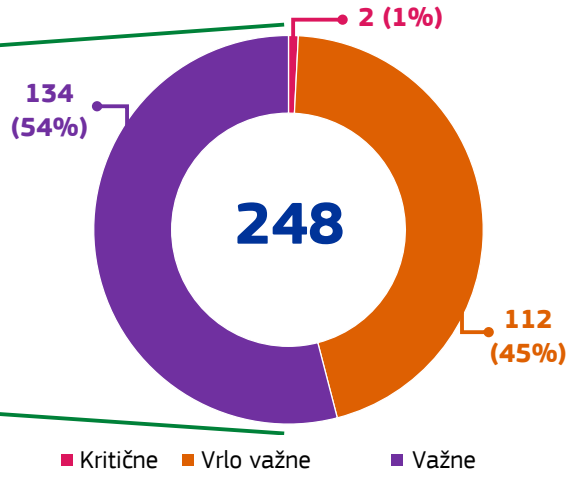
Služba za unutarnju reviziju **provela je praćenje 50 prethodnih revizijskih angažmana** kako bi preispitala provedbu preporuka te je izdala 82 ([9]) napomena nakon praćenja odgovarajućim glavnim upravama i službama. Stoga su u okviru 22 angažmana sve preporuke zaključene ([10]), dok je u okviru preostalih 28 angažmana na isteku krajnjeg roka jedna ili više preporuka još uvijek bila otvorena ([11]).

Kako je prikazano u nastavku, subjekti revizije ocijenili su da su do krajnjeg roka 31. prosinca 2025. provedene 525 preporuke (68 %) od ukupno 773 (djelomično) prihvaćene preporuke([12]) koje je Služba za unutarnju reviziju izdala u razdoblju 2021. – 2025. ([13]). To znači da je ukupno 248 preporuka (32 %) i dalje otvoreno.

**Br. prihvaćenih preporuka izdanih u razdoblju 2021. – 2025. po statusu**
(na temelju procjene subjekata revizije)




**Br. otvorenih preporuka po ocjeni**




*Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju*

([9]) Neki revizijski angažmani praćeni su više puta, a neke napomene nakon praćenja odnosile su se na više revizijskih angažmana.
([10]) Odjeljak 2.2. radnog dokumenta službi sadržava popis revizija koje su zaključene nakon provedbe praćenja.
([11]) Odjeljak 2.1. radnog dokumenta službi sadržava popis revizija koje su ostale otvorene nakon provedbe praćenja kritičnih i/ili vrlo važnih preporuka.
([12]) Od 777 preporuka izdanih u razdoblju 2021. – 2025. u potpunosti su prihvaćene 763 preporuke, 10 je djelomično prihvaćeno, a četiri odbijene.
([13]) Na grafikonu su prikazane ocjene preporuka na datum krajnjeg roka. Te se ocjene mogu razlikovati od ocjena iz izvornog izvješća o reviziji jer Služba za unutarnju reviziju u okviru naknadne revizije može procijeniti da su mjere koje je poduzeo subjekt revizije djelomično ublažile prvotno utvrđene rizike te stoga sniziti ocjenu preporuke.

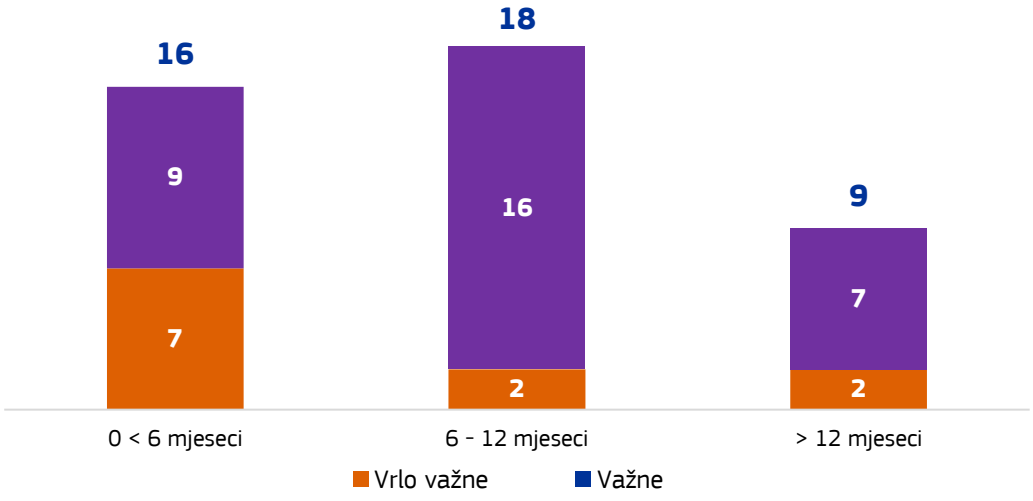
**Od 248 preporuka koje su na datum krajnjeg roka i dalje bile otvorene** dvije su ocijenjene kao ključne, 112 (45 %) ocijenjene su kao vrlo važne, a 134 (54 %) kao važne.

Od tih otvorenih preporuka, **kasnilo se s provedbom njih 43** (tj. nisu provedene do izvorno dogovorenog roka). Te preporuke čija provedba kasni čine 5,6 % (djelomično) prihvaćenih preporuka.

Od tih preporuka čija provedba kasni, četiri vrlo važne preporuke izdane u razdoblju 2021. – 2025. klasificirane su kao preporuke čija provedba znatno kasni (tj. preporuka je i dalje otvorena više od šest mjeseci nakon isteka izvornog roka provedbe), u odnosu na šest preporuka iz prethodne godine. Te vrlo važne preporuke čija provedba znatno kasni činile su 0,5 % ukupnog broja preporuka koje su (djelomično) prihvaćene u razdoblju 2021. – 2025. (u skladu s prethodnim izvještajnim razdobljem). Osim toga, postoji jedna vrlo važna preporuka čija provedba znatno kasni i koja je izdana prije plana revizije za 2021., čime se ukupni broj na datum krajnjeg roka povećava na **pet vrlo važnih preporuka**.

**Kašnjenje preporuka čija provedba kasni, po ocjeni**

(izdane u razdoblju 2021. – 2025.)




*Izvor: Europska komisija, Služba za unutarnju reviziju*

Služba za unutarnju reviziju smatra da je provedba preporuka u cjelini zadovoljavajuća i usporediva s prethodnim izvještajnim razdobljima. To pokazuje da službe Komisije predano provode kritične i vrlo važne preporuke, čime smanjuju rizike koje je istaknula Služba za unutarnju reviziju.

U trećem dijelu radnog dokumenta službi, priloženog ovom izvješću, sažeto su prikazane te vrlo važne preporuke čija provedba znatno kasni.

# Savjetovanje s Komisijinim povjerenstvom za financijske nepravilnosti

U svojem mišljenju iz članka 93. Financijske uredbe, povjerenstvo uspostavljeno na temelju članka 145. Financijske uredbe nije prijavilo nikakve sustavne probleme u 2025.